

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea depusă de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghimp Dumitru împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale sătești Colonița nr.1/11, persoana terță Angela Zaporojan privind anularea actelor administrative, invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului satului Colonița,

c o n s t a ț ă:

La 11 decembrie 2023, Ghimp Dumitru, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale sătești Colonița nr.1/11, persoana terță Angela Zaporojan, formulând următoarele cerințe:

- anularea hotărârilor nr.35 din 06 noiembrie 2023 și nr.37 din 10 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11, prin care s-a aprobat procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerea primarului satului Colonița și, corespunzător, s-a declarat ilegal inadmisibilă contestația lui Ghimp Dumitru din 08 noiembrie 2023 împotriva acțiunilor ilegale ale candidatului la funcția de Primar al sat. Colonița dna Angela Zaporojan;

- obligarea examinării contestațiilor și admiterea acestora privind anularea rezultatelor alegerilor Primarului sat. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător dna Angela Zaporojan;

- invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului sat. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător dna Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan;

- obligarea organului electoral să sancționeze în ordinea stabilită de lege a dnei Zaporojan Angela, candidat și a dlui Vasile Braghiș, președintele CECE Colonița, nr.1/11;

Prin încheierea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă Ghimp Dumitru împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale satești Colonița nr.1/11, persoana terță Angela Zaporojan privind anularea actelor administrative, invalidarea alegerilor.

S-a explicat reclamantului că declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la art. 207 alin. (2) lit. a) - e) din Codul administrativ exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Nefiind de acord cu încheierea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 15 decembrie 2023, Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus recurs, solicitând anularea încheierii contestate (f.d. 118-122).

La 15 decembrie 2023 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul PIGD, spre examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Palanciuc Ecaterina (f.d. 124), care conform dispoziției nr. 21 din 05 iunie 2023 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, face parte din completul de judecată nr. 1 specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ, în următoarea componență: Negru Veronica – președintele completului, judecătorii Palanciuc Ecaterina și Dutca Ina (f.d. 126).

Tot la 15 decembrie 2023 avocatul Corceac Sorin, în interesele recurentului Ghimp Dumitru, a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Curții de Apel Chișinău Negru Veronica, Palanciuc Ecaterina și Dutca Ina, care urmează să participe la judecarea prezentei cauze în ordine de recurs.

Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de avocatul Corceac Sorin, în interesele recurentului Ghimp Dumitru, privind recuzarea judecătorilor Curții de Apel Chișinău – Negru Veronica, Dutca Ina și Palanciuc Ecaterina.

La data de 18 decembrie 2023, Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în vederea excluderii oricăror suspiciuni de nepărtinire și imparțialitate a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău, și în special a judecătorilor care examinează prezenta cauză în recurs, invocând în acest sens prevederile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

A mai invocat că declarația de recuzare a fost examinată de către completul de judecată în privința căruia recurentul și-a expus neîncrederea.

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, în temeiul art. 35 din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătoriai. Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sînt prevăzute la anexa nr.3.

La rîndul său, în anexa nr. 3 a Legii nr. 514 din 6 iulie 1995, circumscripția, în care își exercită competența Curtea de Apel Chișinău, include judecătoriile Chișinău, Orhei, Strășeni, Criuleni, Hîncești, Anenii Noi, Căușeni, Ungheni.

În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, reglementează expres cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, la o altă instanță de același grad.

Astfel, potrivit normei enunțate, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Reieșind din norma legală pre-citată în coroborare cu norma invocată de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad (art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă), rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motiv că ar exista bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Pentru aceste motive, instanța ierarhic superioară nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ decât în cazurile expres prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ. Or, o altă practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Respectiv, ținând cont de faptul că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar începând cu această dată, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu sunt prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în

care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze în ordine de recurs cauza de contencios administrativ respectivă.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinfestare a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

Or, Curtea de Apel Chișinău, a examinat cererea de recuzare înaintată completului de judecată căruia i-a fost repartizată pentru examinare cererea de recurs împotriva încheierii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și a respins-o ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Iar potrivit alin. (4), judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Potrivit Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore, prin independența judecătorului se înțelege inclusiv independență individuală și instituțională, care presupune printre altele că judecătorii sunt independenți unii față de ceilalți. Nici o organizare ierarhică a justiției și nici o diferență de grad sau rang nu poate afecta în vreun mod dreptul unui judecător de a pronunța hotărâri în mod liber, fără a fi influențat de considerații sau influențe extrinseci.

La acest capitol urmează a se reitera și opinia Comisiei de la Veneția, expusă în Amicus Curiae pentru Curtea Constituțională privind răspunderea penală a judecătorilor, adoptată la cea de-a 110-a Sesiune Plenară (Veneția, 10-11 martie 2017), prin care s-a accentuat că, un judecător este liber să își expună opinia, să stabilească faptele și să aplice legea în toate problemele conform propriei sale convingeri și nu este obligat să se justifice în fața nimănui, nici chiar în fața altor judecători și/sau președintele instanței, pentru modul în care a înțeles legea și a stabilit faptele.

În condițiile speței, nu se regăsesc circumstanțe excepționale, potrivit cărora Curtea de Apel Chișinău nu poate funcționa o perioadă îndelungată sau circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze prezenta cauză de contencios administrativ.

Mai mult, prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac privind recuzarea judecătorilor Curții de Apel Chișinău – Ecaterina Palanciuc, Veronica Negru și Ina Dutca.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în

materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

De altfel, potrivit art. 37 din Codul administrativ, la înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prezente la caz.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Ghimp Dumitru, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghimp Dumitru împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale sătești Colonița nr.1/11, persoana terță Angela Zaporojan privind anularea actelor administrative, invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului satului Colonița.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc